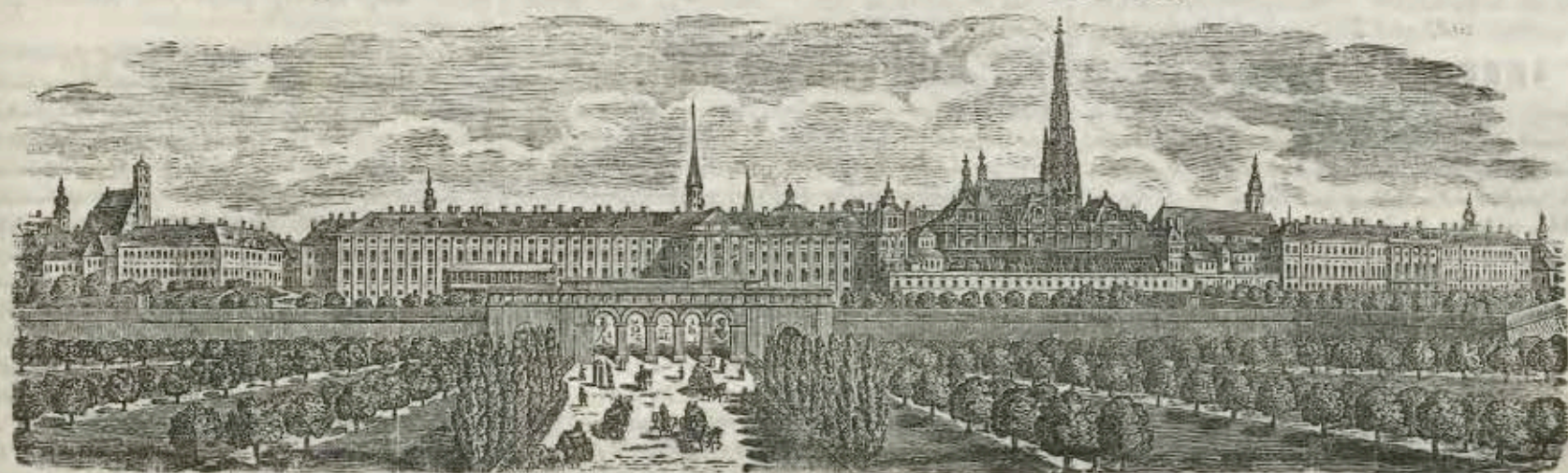

1859

[illegible]

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ՀԻՄՆ ՄԱՆԻԷՐԵՐ ՏՐԱՎԱՐՈՒՄԻ ԺՐ ԿՐ ՏՐԱՎԱՐՈՒՄԻ, ՊՐԱՎ ԿՐ ԺԱՆՈՒՑԱՆԻ ԹԵ՛ ԱՊՐԱՐՈՅՑ ԿԱՐԳԻՆ ՎԱՐԱՐԱԳԱՆԵՐՈՒՄ, ՀԱՄԻՐ ՊՐԱՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՌԱԴԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՎԱՅԱՆԱՐԱՆՈՒՄ, ՀԻՄՆԻ ԵՐԿՐԻՆ ՄԼՁ ՄԻՐԱԿ ԽԱՊԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՈՒ ԱՎԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԻՐ ԿՐՎԵՐԿՈՒՄ: ԴԱՆ ԱՎԱՅԱՆԱՐԱՆԻՆ ԻՆԿՈՎ ՊԱՐԺԵՐԵՐ ԻՆԵՐԿՐԻՆ ՊՐԺԱՅ ԱՎԱՅԱՆԵՐԻՆ ՎՐՈՅ ՔԻՍՏՈՒՄ: ՈՒՐԻՉ ՀԻՄՆԱՐՈՒՄԻՎ Մ՛ԱՅ ՊԻՄ ՄՈՒԿԱ, ՈՐ ՄԻՅԱԼԵ ՀԻՄՆԻ ՍՈՍԿԻԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՎԱՅՈՍՆԻՍԿ ԷՐ, ԾԵՐՎՈՒՄԻ ԱՆՈՒՄ ԲԱՐԱՐ ԱՎԱՅԻՆ ԸՆԴՈՒՆԵՐՈՒՄ:

— Կարծեաց կայսերական հրովարտելով մը ներքին գործոց պաշտօնաբանին մէջ ընդհանուր ապահովութեան տեսչութիւն մը հաստատուեցաւ ընդհանուր լիցենզիացութեան, հանրական ու մասնաւոր ոստիկանութեան, ոստիկանութեան գիւմնի, մարկայ, գրատպութեան ու դրամաձառութեան վրայ: Ընդհանուր ապահովութեան տեսչութեան կառավար դռուցեալ Պր. Կոչէ-Մէժէժը, Օդ բաժնին կուսակալը: Պր. Լաշուր-Տիւմուշին, որուն տօնին է գրաւորապէս լիցենզի, գրատպութիւնն ու բոլոր մանուկները, պաշտօնակալ անուանեցաւ. իսկ Խիւրըշն ոստիկանութեան պաշտօնէին զաջհէ գլուխն աւ. Մոնոր կամը՝ որն որ մանրագիւղիմէնքու, վաճառակոնութեան համար եղած յանձնարարականն ժալովքին անգամն է, պատուոյ լիզէմի ասպետ անուանեց Կոչն:

— Յանիսի 24ին կայսերական հրովարտելով
որ նորէն կը հաստատուի երկրագործութեան ու
վաճառականութեան պաշտօնաբանք՝ ներքին գոր-
ծոց պաշտօնարանին հետ միանալէն յատույ անե-
ցած՝ բոլոր հանգամանքներովը։ Ասկէ զատ նոյնը
էրկրագործութեան, վաճառականութեան ու հաշապականեան
բոլոր պաշտօնարանին տնտեսով հրապարակական գոր-
ծոց պաշտօնարանին հիմնուան իշխանութիւնները
վան պիտի աւան։ Գլխաւ իւրը հոգալու եւ իրա-
րա ոյնելու ընկերութիւնները ներքին գործոց պաշ-
տօնարանին հետ միացած կը մնան։ Ոյս Մասերը եր-

կրագործութեան, վրձնարաններում և ու հրապարակական գործող պաշտօնիս անուանեցաւ :

— Միշտե՛ր Բուենիոս 21ին կայսերական Տրուփարաւի մի կը հրատարակէ, որով 1852ին Նոյեմբերի 7ին ծերակուտական վճռոյն համեմատ, որն որ կոչուե՛ր կատարեալ իշխանութիւն կու տայ իր բնօրինակ անդամներուն վրայ, կամսեագրութիւն մը գործ կը տրուի, որով կայսերական բնասանաց իշխաններուն աւ իշխանութիւններուն աստիճանն ու դարձաւորութիւնները կը կարգադրուին: 1806ին Մարտի 30ին մի եւ նոյն ամիսով Աւճն Նորոյշուն կոչուե՛ր տուած կանոնադրութիւնը իշխեալ նոր կանոնադրութիւն հիմն եղած է, հիմակուն կոչսրութեան սահմանադրութեան պահանջած քանի մը նախաւորութիւնները մեջը մտնելով: Նոյն նոր կանոնադրութիւնը 6 հաստատած բաժնուած է 37 յօդուածներով, որուն ստորագրած է Պր. Ֆուլտ կոչսերական տան պաշտօնեան:

... Գառլանդը և Բոլենը գրածին նայելով՝ կ'ըստեին թէ Գաղղիայի կառավարութիւնը Դաւենտը դուրսդնտին իշխերի մէջ մեծ դիմաւորական պայքարով աւարտեալ մտորդ առաջարկեր է։ Սակայն սաստիկ սախմանք ալ զըստուկուր նոյնը լանձն չէ տաներ։ Ռոյնը բաները զատ անոր առջեւը գրուեր է թէ լուրջ Դարպէտն չիկնուար մասնալ անոր Գաղղիայի բրտն ծառայութիւնները, եւ թէ իր անունն իրեն ժամանակակից պատմութենէն սորաժանեի է։ Զարպիտը պատասխան տուեր է թէ պետք է որ իր Հասարակարկտեան համոզմանց հաւատարիմ մնայ։

ԴԱՆՈՒՄԱՆ ԵՐԳԵՂԻՔ արածից խռովի մը Լոնտոն գաղաժ Բլայքով՝ Յոնիսի 19ին պատիւ ունեցաւ. երեք տեղաւ՝ Վոյնիքի՝ սուտու, կէսը ու իրիկուս իր Երկիրը մեծափառ իմացուհւոյն լիցեցնելու։ Կոյն սըլ իմացուհւոյն գահակալութեան 16երորդ տարեկարծն Բլայքով՝ իր ամուսինն Ելլեքերդ իշխանն իր սրաւառչն համար Պաշտնիկահոյ պաշտօնին մէջ ուստումոյ կանուխ անոնց պլպտուապ բնկ տուաւ։ Կէսուն ալ մեծափառ իմացուհին Հաննոլիքի իտաղաւորն ու իմացուհւոյն հետ Ս. Քոնի իմաստըլ քանց, ուր Եղնպէս յիշեալ բնկերութիւնն անուսնի նուազապարզութեամբ Երբոց գեղեցիկ կտորները Երգեպին։

— Հայերի 20ին առառւած ժամը 9ին մեծա-
փառ թագուհին Չոպհամբը զորաց փորձերը տես-
նելու գնաց, ուր ներկայ գտնուեցան նաեւ Համետ-
գերի թագաւորն ու թագուհին:

— Պատրաստուեալք անեկին Յունիսի 20ին նըստին մէջ Գէօն գնդապետը հայրաց թէ ցունաց եւ Օսմանեան տէրութեան առջնունեկուն մէջ քննող քոնի մը դեղերու նկատմանի ելած վէճին մէջ Եռնաց կառավարութեան ընդդիմէն իրուարար վճիռովս զիւր ձեռքիւն է։ 1. Սաստիկ պատասխանեց թէ օսմանեան կառավարութիւնն ուղած էր նորի

գեղերն իր իշխանութեան ասիլ առնել, Յունաց
կառավարութիւնն ալ միտքը դրած Էր գէղեացի նոյն
ները պաշտպանել, ասկայն տեղգրիական գեղացանն
ուրիշ տէրութեանց երեսփոխաններուն հետ խոր-
հըրդակցելէն ետեւ՝ (Սամանեան կառավարութեան
ասանկ բաճմանք մը յայտնեք է որ աս խնդիրն (Ն.
Գրիգորի, Գաղղիայի ու Կրուշի կառավարաւթիւննե-
րէն չբննուած՝ Բանակաւոր միջոցներու ձեռք չգտնել
Հիսուս հեռականները միաբնակած են Թէ 1813ին գաւ-
ընդը համեմատ նոյն գեղերը (Սամանեան տէրութեան
կը գերաբարկին՝ ստոր վոյր) Յունաց կառավարաւ-
թիւնը յուս մը ամէն դիտարկութենէ ետ կեցուտ։

— Լուսանաց լիանդրից ներսանալն առաջարկուած օրինադիրը՝ պատգամաւորոց սենեկին հաւնիսէ ձին նստին մէջ երկրորդ անգամ կարգաջուեցաւ։ Զոյրին դէմ՝ ելաւ Պր. Գին ազատութիւն պատկանող օրը։ Ըս օրինադիրն, ըսաւ, դէմ է անհին կանոնին թէ՛ «Ենթդիացելն ասոնն իր բերդն է», շէպեւ Դաւրբերի սահմանադիրը (habeas-corpus-act) իրապէս բաւական է թերեւս իր կամեցը դէմ լիանդրի մէջ բռնուած կուսակցի մը ալիւսութիւն տալու։ Ըմենեւին ընդունելի բան չէ որ Հռոմեական ընտանիք մը հարկաւորութեան տակն իր աղջկանին ուղարկուին համար ուրիշ օրէնք իր իրեն սքնութիւն տանելու քաշուի։ Բայց որովհետեւ հրապարակական կարծիքը կ'օգէ աս նիւթին միայն լաւագոյն տեղեկութիւն տանել, կրնայ աս բաւարարուիլ ըլլալ որ աստիճին ժողով մը կը դրուի ընենելու համար թէ աղիւտը կուսանաց անձնական ուղարկութիւնն անելի պաշտպանելու համար մասնաւոր կարգադրութիւն մը հարկաւոր է։ Պր. Պետր. Գինին առաջարկած թաւաղուցումը պաշտպանեց։ Ըս օրինադիրն, ըսաւ, ըստ իր կեղծաւոր կերպագրանոց՝ Հոմէրականաց պաշտպանութիւն ընելու նպատակ ունի, բայց անոնց խնդրագրիներէն յայտնի կ'երեւայ որ պաշտպանութեան կարօտութիւն չունենէ։ Պր. Պետր. ըսաւ թէ հիմապէս անհետաւոր Ենթդրոյնի Գրեմսայն կամեցէ մէջ ենթաւորած անկարգութիւններն անկողինէն ելլալու օրինաւոր օրինաւորութեան թէ անենելին բոլոր իրանստացի անդամները նոյն սուրբազնութեանց դէմ են։ Պր. Ղափիր բաւարարեցան հաւանեցաւ, ու օրինադիրն դէմ՝ աս միայն ըսաւ, թէ իր վարձատրին չի՛ ծառայել, մանաւանդ կուսանաց առանձնական ընչին նկատմամբ։ Բն. օրինադիրն ու թէ բաւարարեցան զէմ ելաւ Լորտ Ճոն Ռասսել նոյն օրինադիրն առաջին անգամ՝ կարգադրելու ատեն բերած դատաւարներովը։ 170 տարի ընէ վեր անձնական ազատութեան աղէկ պաշտպանութիւն մատուցանող Հէյսթէս դարբերի սահմանադրին նուազամասնաւոր տեսնելուն վրայ ցաւ ցուցնելէն ետեւ ըսաւ թէ ուսելիքն օրինադիրն ուէս օրինադիր մը դրուելու համար իրական գէղար մ'եղած պիտ'օր ըլլայ, ուր որ աս օրինադիրը չապագայում խտրելու միայն կ'ընէ։

¹ Տևեւ քաղաքայն այս ասարանն թէրոքոք թոռնին Անդղեայի
հատուածն աւ անցաւ ծառով լեւծ իւրոյ :

Հաստատուի: Ինչ ապահովութիւն կ'ունենային մի քանակ քանակները թէ որ Լորտ դպրոցականին (արդա-րոս իման պաշտօնէն) իրական գործակալ մը կա-րենար ուզած ստանը մտնել, պարզապէս կ'ուրեւ-նանաւորը որ մէջը կ'ին մը փախուած է: Լաւագուց-ման համար առաջարկուած քննութիւնն ալ տմեն-ւին պատճառ մը չուի: Վաճառքին սկիզբէն բազմա-յայտ բնութեամբ են. քննութիւն կամ խուզար-կութիւն ընելու առաջարկութիւնը ստանիկ մեծ օտը-տակ կը պատճառէ անոնց բնութեամբ: Կարճ խո-սերով, բնաւ, նոյն օրինակները ինչ բարձրագոյն ա-լիէ հառաքանակաւ քաղաքային աղատութեան դեմ է եւ կարծաւորութեան մը շագնէն զատ միանկ աղբին հառաքանակ մասը վաճառքներու եւ կրթական կը ծա-ւայի: Բաւարկութեան առեւն օրինակները 29 ա-ւելի, այսինքն 178 թիւ 207 թուով, մեծութեամբ:

ՀԱՌԱՍԱՅԻ ՏԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՌԱՍ. Յունիսի 20: Զարմանալի գիւտ մը բո-լոր հոսանքի հնախոսներն եւ ստանձին քրիստո-նէական հնախոսները աւելի աւելի կը զարկէր կը զարկէ-ցընէ: Կուխտի անուամբ մէկը, որ այսպիսի հնա-խոսները գտնելու ետեւէ կ'ըլլայ, Ալթաւոյ անոնց գիտութիւնը ծանոթ ձախ կողմը, որն որ Հռոմէն հինգ միլիոն հեռու է, որ մը փորելու ստին Հռոմէնցի, որ կայսերութեան ժամանակէն մնացած յանձնարարէ (Mosaïque) Ժամանակ մը գտած, որուն առիւ թարե-րով խոսն շարժալի կցոյ մը կար: Ըստ օր սղիտ-տելէն ու նոյն կցոյ կոտորէն կորը, անոր նկարի գին ալ երկու կիւնց դադարէն երեւան ելան, ու բոնցմէ մէկուն վրայ կայ փրկչին պատկերն ու Ա. Պետրոսի կերպարանը քովն արարածով մէկուն, իսկ մէկուն ամենեւին նկարի մը նշան չունի: Դա-գաղներուն մէջ երկու կիւնց կային, մէկն երկի մարդու, մէկը կիւնց մարդու: Կնոջ գանգին մէկ կողմը խորանարտ էր, բայց մեծ հոգարարութեամբ մէկ արեւնայից եւ ուրիշ աղբիւ յանձնարով ալ նոյն միջուակը տեղը պատած էր: Աս բաներէն դատ նոյն գաղաղին մէջ կային ոսկեղէն նարե ինչեր, որոնք հարուստ գլխաւորութեամբն են, եւ մէկ պատուա-կուն մարդարիս մը: Ասոնք անպատկեր դուրսդին մէջն էին: Բնական կերպով կրնայ մտածուիլ որ ու սկիւղ մարդարիս կնոջ մը մարմինը ըլլայ, որն որ քրիստոնէից հալածման առեւն մնացած եւ քրիս-տոնէիցմէ շքեղ զարդարութիւն ետքը ուրիշ միւ-ցուած քրիստոնէի մը հետ մէկտեղ հոս լնացուած եւ երեւան չեղելու համար շարժալի կոտորով ա-պահովուած ըլլայ: Աս բաներուն քննութեան հա-մար դրուած յոնձնարարական ժողովքն երկու գա-ղաղներն աղբի գնեցէն ետեւ՝ առժամաւ նարին կրն-քեյ առաւ, եւ քննութիւնները յառաջ տանելու պատրաստութիւն կը տեսնէ: Կախէն քննութիւնը գծաւորացընող ու հնախոսները գնեցէն բոնն մտա-ծելու նիւթ առաջ բանն ալ է որ վերջիշեղ գրա-նուած բաներէն դատ, դադարին մէջ կոտորուի-նախ ու կոտորուի հնախոսներէն մէկմէկ հատ կայ, որոնց մարդարիսայ չիսմէ մէջ կոտորուելն մեկնութիւնը զի բին բան չէ:

ՌՈՒՍԱՅՍԱՆ

ՌՈՒՍԱՅՍԱՆ. ԴԵ ԼԵՐԵ քուած օրագիրը Ռուսաս-տանի բանակին զորութիւններն պայտէ կը բաժնէ: Ա. Եւրոպայի զորանակն կամ շարժական բանա-կը: Բ. Պահեստի բաւած բանակը. Գ. Կաւկասու, Գինեանայի, Օրենպուրիի ու Սիբիրայի առան-ծնական զորքերը. Դ. Պարսկաստանի զորքը գնեցը եւ Ե. Անկարդ զորքը բանակը: Ըստ անոր բանա-կին պաշտօնակարներուն խիւր՝ եթէ չպատերազմու-նեն ալ (զոր օրինակ երաժիշտ, ծառայ . . .) մէկ-տեղ տանելու ըլլանք, կ'ըլլայ 13,651, իսկ հասա-րակ զորք 547,983: Աս է Ռուսիայի կայսերական բանակին միջակայ. եւ արդիւնաւ, սա զորքը Պար-սիայի վրայ պիտի հօգէ, եւ անասման տեղութեան մը խաղաղութիւնը պահէ պիտի տայ, որն որ Եւ-րոպայի մէջ միայն 600 միլիոն պահած չէ, առկիւ կը հնաւեի որ եթէ արտաքին պատերազմ մը պա-տահելու ըլլայ, կայրը 200—250 հազար զորքը բանակէ մ'աւելի չիկնար գաւա հանել կամ տիրէ տեղ խրկել: Պահեստի զորքը միայն պատերազ-մի առեւն կը ժողովուի ու իր գործքն է՝ անկիւթ զորքը բուն գործնական բանակին համար կրկնել ու պատրաստել, եւ գործնական զորքին տեղ օտհման-ները պահպանել: Կաւկասու բանակը զանազան զորքի գնակէ բաղկացած է. ասոր բուն պատե-րազմի մէջ մանուկ մտնել իմեն է 60,000: Կարճով մ'ալ կրնայ ըսուիլ չպատերազմողներուն թիւն ալ: — Պիկանտայի, Օրենպուրիի ու Սիբիրայի բա-նակը Ըստեմի ու Ռուսիստանի կողմն եղող սահ-մանները պահպանելու որոշուած է եւ Ռուսաստանի վերաբերեալ անաստու ու վայրէջի Լաւալի մէջ

կարգ ու կանոն պահել տուլ: համար: — Պարսկա-պահ զորքը ամբողջ թիւն է 130,000: — Անկարդ զորքը՝ հաստատուն ու մնացեալ չէ. սա զորքը Պա-կասի կողմերը պահպանելու համար որոշուած է: Գաղաքներուն պիկայի ժողովուրդները 98,000 զորք պիտի Ե որ տան:

ՕՍՏԱՆԵԱՆ ՏԵՐՈՒԹԻՒՆ

1) ԵՎԼՈՒՄ. Կայրը Օսմանեան ակրութեան այլ-եւայլ հարստի տղայ վրայ իր ունեցած մեծ սի-րոյն ու հարստին ինքանց նոր ցոյց մ'ալ տուա-տնոնց գլխաւորութեան հետեւեալ հրովարտակը առ-լով, որուն գլխաւոր կայսերական նշանագրովը (Տա-րան) կայ եւ կայսրն անձամբ պայտէ պրած է: Դիւր զրոյն որ միջոյն եւ շարժակ է գործ դրուին տուանց փախուսութեան իմ բարձրագոյն հրովարտի-գնեցէն եւ պաշտութիւն ըլլայ որ տնոնց գեմ չիստի: Վերադարձուց աղբին պարմանքն եւ բնութեամբ, Բրիտանի հասարակութեանց դիւտարներուն պիւտ-ւորը (տաղմանդ երկայն տեւել) իմ կայսերական հրա-մանս յեղի համարու առեւն (հոս որ պատրիարքին որ կ'աղբի ն՝ անոր անունը կը գնէ) գիտնու որ տմեար-դար ձերեւ բարեւոյ բայարանի պարգիւ էլ իմ երեւե-լի կայսերական անձն ակրութեան ու հրամանատարու-թեան պատուոյ հարգելով, կայսրութեան ու յա-ջողութեան բարձրագոյն աստիճանին բարձրագոյնե-լով, իր աստուածային բարութեան ու անկը դիմա-թեան համաձայն, (շարժակութիւն ու Երաւարդի-տութիւն իրեն) այնպիսի թող աւարտութիւններ ու լու-ղաբներ, պիկայի հարստիայ գտնել, աղբի ու ծա-ռաներ, իմ յաջողութեան արգարտ իմ անք չեմեարը իրեւ տուանին աստուածային տուան մը գնելով, ինչ-պէս որ պայտերազմութեան բարձր կը պահանջէ: Եւ ակրութեան հարստի որ է, ու մեծփայտութեան եւ կայսերութեան բարձրագոյն տալարութեան կը զոյգէ, եւ ալ միջոյն Լաւաւածոյ շարժակ ոգնութեան ու երկնաւոր բարեւոյ նպատակը տարալիս քահա նա-տելու վեր, իմ գործնական հարաբերութիւնն մեծ-անձնութեամբ է որոնք գրի է իմ կայսերական կո-տորութեան ալ միջոյն իր հոգեւորութեան ցոյցը, որ տեղութեան տան անկէ, հարստիները կատարեալ պաշտօնութեան վայելէ, եւ մանաւորութեան, ինչ-պէս որ իսկական էր բար, առանց բազում ակրութեան իմ ուղի ու բարի կարծեալ եւ յայտնի կամայի համա-ձայն կատարել հոգեւոր անձնան իրենց կրօնական ու հազեւոր պաշտօնները ի գործ դնելու առեւն: Եւ պաշտօնաւ սա կարգադրութեանց բարի գործքն ու օգտակար հետեւ իմ ինքնը ծանօթ ու պատուական են, անոր համար իմ կայսերական փախուսութեան նպա-տին է այնպէս կատարել կերպով հոս աղբի այն լուսնի մը շարժակ տալարութիւնները՝ որոնք ժամանա-կին յիմարքին մէջ հեղաւթութեան կամ անհոգութե-նէ մտած են, որ մէջ մ'ալ երբեք շարժակն: Ռուսի կ'աղբի որ անեղծ պահանջ իմ կայսերական տեղու-թեան մէջ երբեք երկնայեան ու փախուց հազեւոր առանձնական արտօնութիւնները, նոյնպէս երկնայե-րան, անարդի ինչքերուն եւ ուրիշ կրօնական տեղ-րան արտօնութիւնները, որոնք նոյն էին զեղեցիկուն ու վաճառքները կը վերաբերին, աղատութիւններն ու իրա-ւանքները՝ պարս պայտին ուստատեղեւոյ ու երկն-ցականաց անհոգան են, որոնք ու հրամանագրեա-րու մէջ բաժանուած արտօնութիւններն ու անոնց նման ինքնաւորութիւնները, որոնք պատրիարքներուն եւ անոնց լուսնատար իշխանութիւն տնեղայ փախու-նորդներուն հին պայտները, արտօնութիւնները, ու-ղատութիւններն ու ինքնաւորութիւնները կը պարտա-կեն. այն արտօնութիւնները, աղատութիւններն ու ինքնաւորութիւնները՝ որոնք իմ տեղութեան մէջ գանաւոր (Ա. Ա.) աղբին հաւատարմ հարստիներուն երկնայեանաց արտած են իմ աղբի ու մեծաւոր տալարներն: Եւ իմ բարձրագոյն կայսերական կամը նարին հաստատուելու եւ ծանուցանելու համար սա որոշ ու արգարագի իմ Ե կամ կոտոր (Երաւ) հրամանագրե-լի, որպէս զի ամեն մարդ ալ անոր համաձայն փախի ու փախուց որ ալ իմ Ե զորմաներն իմ կայսերա-կան բարութեան կը հանգիստին: Լաւաւոր եղած պաշտօնականներուն ծանուցանելու, որ եթէ գեղբի մը մէջ անհոգութիւն ընկել ըլլան, ամենեւին մէկն անհոգութեան տեղի չունենայ: Արդիւնաւ, իմ կայսերական բարձրագոյն նպատակն այս հրամանին կա-տարելու ու ձիւր գործարարութիւնն է, անոր համար սա բարձրագոյն հրովարտակն իմ կայսերական գիտնելու հաստատութիւնն ու հրամանագրութիւնն սա ուս: Կան, պատրիարք, անոնք ինքնուրեւ կան: Դիւր իմ յա-ջողայն հրամաններուն համաձայն գործել ու փախու-ելու պաշտօնը որ անոնց գեմ չի գործել: Թե որ սա ու-րաջ հրովարտակն գեմ քան մը գիտնելու ըլլայ, փախու-մի բարձրագոյն Կրօն ինքնայնելու: Աս գիտնելու իմ կայսերական նշանագրովը հաւատաւ:

Գրաւորու 1269 Ըստան ունեյն վերջը (1853 Յունիսի 6.) Կոտանդան պիկայ մայրաքաղաքը: Ինչոր հարստի աղբերը, ինչպէս որ կը զոյգէ, մեծ շնորհակալութեամբ եւ արախութեամբ ընդ-տնեցան սա կայսերական բարձր շնորհքը, ամեն տեղ հրամանագրեցին եւ շնորհակալութիւններն ար-տաքին գործոց պաշտօններն ձեռքով վերահաստ կայ-սեր ծանուցին: — Հունիսի 1ին Պետրբուրգէն կըլլայ օտը հան-գալի, որն որ Ռուսիայի յետին վերջնագիրը կու-տանգեալ պիկայ կը տանել, Պին հոն հասաւ, ինչպէս անցեալ թիւերին մէջ հրամանագրեալ յիշատակեցին: 8-րդ օրագիրը կ'ըսէ որ սա Կրօնաւորը Նետեկայի կանգնեւ նաւանի ձեռով Ռեչիտ փաշային ուղղուած էր եւ անոր երեւելի կատարներուն իմաստն պայտէն կը գնէ: Կայրն ինձի ինչպոյց որ Մեկնայով իշխանն երբեք տալիս Կոտանդան պիկայ կ'ենային կան: Եւ Կոտանդան տալար է, առանց ընդունելու ան երաւարտորու-թիւնները՝ պարս Կոտանդ երկնայեան իրաւունքներուն ու արտօնութիւններուն պահպանութեան նկատմամբ կը պահանջէ: Կրօն սա մեծաւորական պատրաստակ-կայրն իրեն: ամենեւին նկատմամբ չընկաւ պախու-թիւն մը կը զոյգէ եւ իր անձին կըլլած փաշայեան մը: Կայրն իր պատրաստակարին ընկալից ու դարձե-րան կատարելու համար է: Ինչ Օսմանեան տեղա-թեան պահպանութիւնն ուղիով, կը խնդրէ որ Կրօնը նորին իր մեծաւորական պատրաստակին վերջ հետեւա-թիւնները մէջ մ'ալ կ'ըսէ, որովհետեւ անոնց պատա-խաճառութիւնն իրեն մեծ թեւ պիտի որ ըլլայ. անոր համար Զ օրուան մտածելու ժամանակ ալ կու տայ: Աս ժամանակին միջոյն լուսնային պիկայ Ռուսաստանի գնեցըր սահմանները պիտի որ անցին, չէ թէ պատե-րաւ ընկալու համար, հապա ան թողտուութիւններ (Concessions) ընդունելու համար, զորոնք Կրօնը բա-րեւանակն կերպով ալ չուզէ: Սակայն կը լուսնայ որ Կրօնը հինոյ լուսնային կերպով մտածելով՝ կը զի-լանի, եւ չիմարդ որ կայսրն պիտի միջոյնեալ ձեռք պրիկելու տարալի, որոնք Ապախ-Մեկնայ կայ-սեր նկատմամբ հոգեւոր են իրեն մտայ, բայց մէկը կողմնէ ալ անոնց պարձարութիւնը թէ իր եւ թէ իրեն ժողովրդեան ինչոր կը պահանջէ: Ըստ օրագիրը խորհրդած կ'ըսէ որ սա վերջնայի կը Կոտանդան պիկայ մէջ եղող գեւալան նկարն եւ մանաւանդ Անգլիայի ու Գաղղիայի գեա-պաններուն վրայ պիկայ մեծ աղբիւնութիւն ըլլա-որ որ օրագիրն իրենքու սկան, եւ անոր համար վեր-ջնագրին հերքումը յառաջունէ կը դաշակուէր: Ինչորագոյն Կրօնը շատ անգամ խորհրդը ը-լալին կան: որովհետեւ որ նոյն վերջնագիրը չըն-գոնուի, որուն վերահաստ կայսրն ալ հաւանելով, Ռեչիտ փաշան բացաւական պատրաստն ստաւ: Ասոր վրայ Կոտանդան պիկայ օրագիրը Կանիսի 19ին թիւերին մէջ հետեւեալ յոգեւոր կը հրամանագրէ: Կրօնն ծանօթ է ինչ Կոտանդան կոմիսն ծանու-ցողից որն որ Կանիսի կը խնդրէ Մեկնայով իրենքու յոտարական երկնայեան իրաւանց, առանձնաւոր-հոգեւորեան ու պատրաստութեան նկատմամբ առաւ վեր-ջնագրին ընդունուիլ, եւ ամեն Պին Ռուսի գեալա-նատան առաջին իմ օրագրին Պր. Արկիմիտիլային ձե-ւոր արտաքին գործոց պաշտօններն ձեռքը հասա-կայսերական կատարութեան ու թ օրուան պայտնա-ժամ կ'որոշէր նոյն ծանուցարքին պատրաստուն տալու: Արդիւնաւ, սա պայտնաժամն անցեալ հինգշաբթի օր ընդուն էր, անոր համար Պր. Արկիմիտիլային նոյն արդիւն արեւ կան: գեղ ի ժամը 5ին Կրօնը գնայ, եւ կեւ ժամաւ չափ խաղաղեցին ետեւ: Ռեչիտ փաշան Կրօն պատրաստեալ առաւ անոր, որն որ հաշտարար, չափաւորեալ եւ կուտալ խաղաղով կը բայարարէր այն պատուոյ, իրաւանց եւ իշխանական անկախութեան ծանուցարքին պատրաստութեան ծանուցարքին մէջ Երան Պետրբուրգի արգանեաց պահանջներն ըն-դալին է, ինչպէս որ կը հաստատեն, նոյն պատա-խանքին մէջ բուն աւ: Ե որ եթէ կատարուի ծանուցա-րքին ըսածը, այս ինչքն թէ ի զիւրեւորութիւն արգարագի Կրօնը ծանուցարքին չհաւանի, Ռուսի գորքը սահմա-նէն պիտի անցին, ան առեւն կայսերական կատարութեան: Կրօնն Երան ինչ կ'ըսէ նոյն օրագիրը պատրաստելու յո-տարարութեան տեղ անցնելու: Աս պատրաստութեան հետեւութիւնն ան եղաւ որ Ռուսի գեալանատան առաջին զարտաւոր Պր. Պա-լային երկի չէ ուղի (արաւել) որ գեղ ի Օսման ծանուցարքին, ինչպէս որ կ'ըսուի՝ զիւրեւորութեան գիտնելու մէկուն տուած: Ըստ այսմ Ռուսի բաժնագրի գեալանական անձնայններն միայն Պր. Արկիմիտիլայ Կոտանդան պիկայ մնաց: Եւ եղանակը խնդր՝ պիտի չէ յաղարարական հազարակալութեան նարին լուսնայ տեղան յոյր բարձրակն կարել: Կը լուսնայ որ Կր-կայրն մեծաւորա ինչպիսեալ, որուն ուղղութիւնը:

[illegible]

Մարտահայի սահմաններէն Ըստ 1919 թ. 12 ամսին իր իրաւունքները
 չափ չափերէն կը գրեն որ եթէ Ռուսիոյ առում
 վերջին վերջնագիրն ալ մեծուկու ըլլայ, Ռուս
 զօրաց կրէք բաժնները Մուսախառն յայտարար

ԱՍԵՐԻԿԱ

ՆՈՐ ԵՐԿ, Յունիս 11: Կապացի սնուն զարու
 զիւ մը Կիւպէք ու Մանրեալ բարոյքեալուն մէջ
 քաջանայապետական իշխանութեան զէմ խօսած

պաշտօնը կը դառնայ Գանի մը շարքի մը յառաջ ճիւղ
բնակչութեան 2 Ժամ հետո Բիւրոյի մը ղեկավար
գեներալ մը մօտէն մը մնալ, որուն շատ տարիներ
ընթացքին անցուցած կեանքը իրենց հաշիւին էր։ Աս
մարդը 31 տարի յառաջ անձնակազմի պատճառներով
համար միութեանցում իր բոլորական Ժողովուրդական
տնօրէնէն, զորն որ մինչև 1975 թ. Ժողովուրդական
Կոմիտէի մեծապէս դժուար լինելով՝ կը կառավարէր
Աս դեպքն իր դարին մէջ այնպէս տարբարէր
որ անկից վերջը մարդկային կենսակոչումներէ հրաժար
Ժողովուրդական Ժողովուրդական Եւ Ժողովուրդական
ամէն առիթներէն՝ որոնց մէջ պէտք էր որ մարդու
հետ հարգողակցի։ Իր մարդկային տիրու գեղձ՝ ու
նեղած զգուշացնելով կամ անհիշատակներն այնչափ յառա
ջացաւ, որ Բիւրոյի աղագաւ՝ Բիւրոյ իր Բիւրոստորա
կան շահաւէտներն էւ կեանքները կը բերէին, ինք
իր պաշտօնը իրենց կ'երկարէր եւ այնչափ առանձին
կը կենար, մինչև որ կեանքներ բերող տեղակալին
վրայ դնելով ինքն իրենց Բիւրոյ։ Հասարակական
միջոցներով որոնք պարտաւորութիւններն Բիւրոյի կողմէ
կեն, կը հասարակական թէ 31 տարի կողմէ կը բնա
կան մարդն ամենուրեք տեսած չէն, եւ մի եւ նոյն
տան մէջ բնակողները կը պատմեն ինչ առ մարդ
միայն գիշեր տան Բիւրոս կ'երկար, ցրեկն ամենեւին
իր իրենց ինքն տեսած ու տարած տեղ մէջ էրած չէ
Աս պատմութիւնը դարձնելով մարդու մեծներէն
քիչ մը ետքը առիթ ունեցաւ, երկարաւ եւ տեսն
լու տնոյր բնակութիւնը՝ որն որ մէկ բնակեցու եւ
մէկ պատկերով տեսնու էր։ Ինք թէպէտ նոյն մար
դուն պարտաւորութիւններն իրենց շատ բան լաւ էր, ի
վերջը այդ ամենայնի տեսնելու ամեն շատ ցոյց
մտաւ միայն։ Ինչին տեսնողը միայնակներն ան
կարող բնակեցուցանելու տեղէն էրած էր, ունեւոր էր
կոչուելով եւսմը Բիւրոսները կախում էին պատմ
համեմտութեան պայմաններն աշխատութիւնն գրեթէ ան
խախտեցին եղած էին նոյնպէս մարդկայինները դիտ
վին բոլորտան, բոլոր կողմէ կարողութեան ալ իմանք
վրայով ծածկուած էին։ Եղան վիճակի մէջ էր
պատկերով խառն ալ անկողին մը կար, որուն վա
րագոյնները բոլորովին տեսած էին ու Բիւրոս մտ
նալով իմանքութեան մը ծածկուած անկողիններն կա
հետեւին Բիւրոս բնակեցուցանելու իրենց տնայն
բովանդակութեանց։ Ինչին մէկ անկողինը լիւրտն տե
միակի իրարմէն էր, որուն մէջէն 250 թէպէտ եղաւ
Բիւրոս մը անկողին գրեթէ ունեւոր մը կար, որուն
մէջ տեսնուած տանակներն ու Բիւրոսայնակներն Բիւր
քերէն զոտ՝ զանազան հին ու նոր լեռնայն բաւ
գիւրները կային։ Բովանդակութեան իմանքներն
վրայ մեծ աղցեցութիւն կ'երկար, եւ մէջ մէկ օր մ
բնակները մեծ պատիժ էր։ Սակայն միայն 25 ա

Եւոր եւորԿ. Յունիսի 11: Կաւացցի անուն քարո-
ւն ինչ Կիւսպէք ու Օտնրէալ քաղաքներուն մէջ
տէ՛հանդապէրապէ՛ան իշխանութեան դէմ՝ խօսած

